

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.112/10/2024.

A tanács tagjai: Dr. Hodnik Ákos közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó utca 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Szeiffert Gabriella
állami közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Hajdúböszörményi Tankerületi Központ
(Hajdúböszörmény, Mester utca 9.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Mohácsi Ferenc ügyvéd
(Dr. Mohácsi Ügyvédi Iroda)

Az egyéb érdekelt: TÖMB 2002 Kft.
(Hajdúböszörmény, Polgári u. 13.)

Az egyéb érdekelt képviselője: Dr. Sárai Szilvia
kamarai jogtanácsos

A közbeszerzés tárgya, értéke: „Dr. Molnár I. EGYMI felújítása és tetőszigetelése” – 1. rész, 33.065.869.-Ft, 2. rész, 24.208.000.-Ft

A közbeszerzés azonosítója: EKR001370182021

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az első kezdeményezési elem tekintetében az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 2. § (1) bekezdésére tekintettel megsértette a Kbt. 36. § (2) bekezdését.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a második kezdeményezési elem kapcsán az ajánlatkérő megsértette az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól szóló 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 9. § (4) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 600.000.-Ft, azaz hatszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozattal szemben a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik része, 115. §-a szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított az ajánlattételi felhívás 2021. október 20. napján öt gazdasági szereplőnek történő megküldésével, a bevezető részben megjelölt – saját forrásból finanszírozott – építési beruházás tárgyában, két részben (1. rész: Fűtési rendszer felújítása; 2. rész: Az intézmény lapostetőinek PVC szigeteléssel történő felújítása).

2. Az ajánlattételi felhívás szerint a közbeszerzés mennyisége:

„1. rész: Fűtési rendszer felújítása (Iskola és tornatermi rész): Jelen közbeszerzési eljárásban nyertes ajánlattevő feladata a Dr. Molnár István EGYMI, Óvoda, Általános és Készségfejlesztő Iskola, Kollégium fűtési rendszerének felújítása. A tervezéssel érintett ingatlanon lévő épület jelenleg is működő intézmény, funkcióját tekintve iskola és kollégium. Az építetű a létesítmény fűtési rendszerének átalakítását, korszerűsítését tervezi. Az épület háromszintes, (földszint és két emelet) A létesítmény nehézszerkezetű, téglá és vasbeton szerkezetekkel. Fűtés szerelés Az épületet 2 épületrészből áll, kollégium és iskolaépület. A meglévő fűtési rendszer csőhálózata szabadon illetve a földszinten padlócsatornában szerelt acél vezeték radiátor hőleadókkal. A földszinten a padlócsatornában szerelt csövek állapota az évek során jelentősen leromlott, ezért a földszinten a csővezetékek visszabontásra kerülnek a terven jelölt helyekig. Az új csövek szabadon szerelve lesznek vezetve, anyaga Pipelife C-press szénacél cső préskötéses idomokkal. Az 1. és 2. emeleten a csővezetékek megmaradnak, bontási munka csak a radiátorszelepek és a visszatérő csavarzatok cseréje miatt történik, valamint a 20 tag feletti radiátorokat keresztbe kell átkötni. Fűtési rendszer beszabályozását el kell végezni a mellékelt beszabályozási táblázat szerint. A beszabályozás a termosztatikus szelepek elő beállításával valamint a felszállókba elhelyezett statikus beszabályozó szelepekkel történik. A radiátorok a helyiségenkénti szabályozást termosztatikus szelepfek végzik. Az iskolaépületet és a kollégiumot ellátó fűtési csővezeték a kazánháztól az épületekig jelenleg térszint alatt helyezkedik el. A tervezett állapotban ezek a vezeték szabadon szerelve helyezkednek el. A kazánházban a kollégium és az iskola fűtési körében a szivattyúk és a keverőszelepek cseréje kerülnek a terveknek megfelelően. A kültérben szerelt csővezetékeket 50mm hőszigeteléssel kell ellátni és a hőszigetelés mechanikai védelmét biztosítani kell. Az épületben víz-csatorna, gáz, szellőzés szerelés nem történik. A nyomáspróba a DIN 1988, 2. rész szerint történik. Az elkészült, de még el nem tartart csővezetékeket úgy kell vízzel feltölteni, hogy azok levegőmentesek legyenek. Az elővizsgálathoz a megengedett üzemi nyomás plusz 0,6 bar vizsgálati nyomást kell adni a

rendszerre, és ezt 30 percen belül 10-10 perces időközönként kétszer meg kell ismételni, majd további 30 perc vizsgálati idő után a vizsgálati nyomás nem csökkenhet 0,6 barnál nagyobb mértékben és nem léphetnek fel tömítetlenségek. A fővizsgálatnak közvetlenül az elővizsgálat után kell megtörténnie. A vizsgálat időtartama 2 óra. Ekkor az elővizsgálat után leolvasott vizsgálati nyomás nem csökkenhet 0,3 bar-nál nagyobb mértékben. A vizsgált rendszer egyetlen pontján sem léphet fel tömítetlenség. A nyomáspróba során arra kell törekedni, hogy a vizsgáló közeg hőmérséklete lehetőleg ne változzon.

2. rész: Az intézmény lapostetőinek PVC szigeteléssel történő felújítása: Jelen közbeszerzési eljárásban nyertes ajánlattevő feladata a Dr. Molnár István EGYMI, Óvoda, Általános és Készségfejlesztő Iskola, Kollégium lapostetőinek PVC szigeteléssel történő felújítása az alábbiak szerint: 2 db 3 szintes épület és az azokat összekötő folyosó lapostető PVC szigeteléseinek készítése. A tervezéssel érintett ingatlanon lévő épület jelenleg is működő intézmény, funkcióját tekintve iskola és kollégium. Az épület háromszintes, (földszint és két emelet) A létesítmény nehézszerkezetű, téglá és vasbeton szerkezetekkel.”

3. Az értékelés szempontjai alábbiak voltak:

„Minőségi szempont:

A teljesítésbe bevonásra kerül-e olyan szakember, aki rendelkezik épület építésének és/vagy felújításának irányításában szerzett tapasztalattal (igen/nem) 10

A teljesítésbe bevonásra kerül-e olyan szakember, aki rendelkezik gépészeti munkák irányításában szerzett tapasztalattal (igen/nem) 10

Vállalt teljes körű jótállási időszak a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárását követő naptól kezdődően (hó): (12 hónap kötelező jótállási időn felül, minimum 0, maximum 24 hónap) 10

Ár szempont:

Nettó vállalkozási díj (Ft) 70”

4. A közbeszerzés előkészítése során az ajánlatkérő által meghatározott és az EKR-ben rögzített becsült érték összege:

1 – Fűtési rendszer felújítása része esetén 33.065.869.-Ft

2 – Lapostető-szigetelés része esetén 24.208.144.-Ft

A becsült érték meghatározásának módszere: tervezői költségvetés.

5. Az 1. részre vonatkozó – a jogorvoslati eljárásban rendelkezésre bocsátott – tervezői költségbebecslés szerint:

„A munka leírása:

Név :

Hajdúböszörményi Tankerületi Központ

Cím .

Hajdúböszörmény Mester utca 9.

Dr Molnár Ist. Óvoda, Ált. és Spec. Szaki., Koll. És Gyermeko.

(Hajdúböszörmény, Radnóti Miklós u. 5.) Iskola-tornaterem fűtés rekonstrukció Megjegyzés:

A költségvetés a műszaki leírással és a tervekkel együtt kezelendő! A költségvetés csak a tervezett falattörések helyreállítását tartalmazza az áttöréssel illetve radiátorok mögötti falfszakasz festését nem! A költségvetés csak az elosztó gerinchálózat szigetelését tartalmazza. A költségvetés nem tartalmazza a nyomáspróba és mosatás következtében kilyukadt csövek cseréjét.

Költségvetés főösszesítő

Megnevezés	Anyagköltség	Díjköltség
1. Építmény közvetlen költségei	15.381	17 854 488

2.1 AFA vetítési alap		33 065 869
2.2 ÁFA	27,00%	8 927 785
3. A munka ára		41 993 654

6. A 2. részre vonatkozó – a jogorvoslati eljárásban rendelkezésre bocsátott – tervezői költségbebecslés szerint:

„Név :

Hajdúböszörményi Tankerületi Központ Cím:
4220 Hajdúböszörmény, Mester utca 9.

Kelt: 2021.08.18.

Készítette: K.K.A

A munka leírása:

Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola,
Kollégium és Gyermekotthon
2 db 3 szintes épület és az azokat összekötő folyosó lapostető
PVC szigeteléseinek készítése

Költségvetés főösszesítő

Megnevezés	Anyagköltség	Díjköltség
1. Építmény közvetlen költségei	11 776 156	12 431 988
2.1 AFA vetítési alap	24 208 144	
2.2 ÁFA	6 536 199	
3. A munka ára	30 744 343	

7. A felhívás II.2.8. pontja szerint a közbeszerzés nem európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos.

8. Az ajánlattétel határideje 2021. november 2. napja 11.00 volt. Az ajánlattételi felhívásban előírt határidőig részenként két-két ajánlat érkezett.

1. részre:

GÉSZ-2000 Kft.

„1. Nettó vállalkozási díj (Ft): 33 930 622 Ft

2. A teljesítésbe bevonásra kerül-e olyan szakember, aki rendelkezik épület építésének és/vagy felújításának irányításában szerzett tapasztalattal (igen/nem): NEM

3. A teljesítésbe bevonásra kerül-e olyan szakember, aki rendelkezik gépészeti munkák irányításában szerzett tapasztalattal (igen/nem): NEM

4. Vállalt teljes körű jótállási időszak a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárását követő naptól kezdődően (hó): (12 hónap kötelező jótállási időn felül, minimum 0, maximum 24 hónap): 0”

Egyéb érdekelt:

„1. Nettó vállalkozási díj (Ft): 33 025 666 Ft

2. A teljesítésbe bevonásra kerül-e olyan szakember, aki rendelkezik épület építésének és/vagy felújításának irányításában szerzett tapasztalattal (igen/nem): IGEN

3. A teljesítésbe bevonásra kerül-e olyan szakember, aki rendelkezik gépészeti munkák irányításában szerzett tapasztalattal (igen/nem): IGEN

4. Vállalt teljes körű jótállási időszak a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárását követő naptól kezdődően (hó): (12 hónap kötelező jótállási időn felül, minimum 0, maximum 24 hónap): 0”

2. részre:

GÉSZ-2000 Kft.

„1. Nettó vállalkozási díj (Ft): 25 723 966 Ft

2. A teljesítésbe bevonásra kerül-e olyan szakember, aki rendelkezik épület építésének és/vagy felújításának irányításában szerzett tapasztalattal (igen/nem): NEM

3. A teljesítésbe bevonásra kerül-e olyan szakember, aki rendelkezik tetőszigetelési munkák irányításában szerzett tapasztalattal (igen/nem): NEM

4. Vállalt teljes körű jótállási időszak a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárását követő naptól kezdődően (hó): (12 hónap kötelező jótállási időn felül, minimum 0, maximum 24 hónap): 0”

Egyéb érdekelt:

„1. Nettó vállalkozási díj (Ft): 24 198 904 Ft

2. A teljesítésbe bevonásra kerül-e olyan szakember, aki rendelkezik épület építésének és/vagy felújításának irányításában szerzett tapasztalattal (igen/nem): IGEN

3. A teljesítésbe bevonásra kerül-e olyan szakember, aki rendelkezik tetőszigetelési munkák irányításában szerzett tapasztalattal (igen/nem): IGEN

4. Vállalt teljes körű jótállási időszak a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárását követő naptól kezdődően (hó): (12 hónap kötelező jótállási időn felül, minimum 0, maximum 24 hónap): 0”

9. Az ajánlatkérő a 2021. november 3. napján feltöltött bírálati jegyzőkönyvében rögzítette, hogy mindkét rész esetében a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempont alapján az egyéb érdekelt tette a legkedvezőbb ajánlatot.

A nyertes ajánlat és a becsült érték megközelítőlegesen azonossága kapcsán a bírálati jegyzőkönyv észrevételt, vagy esetlegesen szükséges intézkedési javaslatot nem tett.

10. Az ajánlatkérő a 2021. november 5. napján megküldött összegezésében a nyertes ajánlattevő az egyéb érdekelt lett.

11. 2023. október 27. napján közérdekű bejelentés érkezett a Közbeszerzési Hatósághoz, amelyben a közérdekű bejelentő – egyéb, nem a Közbeszerzési Hatóság hatáskörébe tartozó jogsértés mellett – számos közbeszerzési eljárás vonatkozásában kifogásolta, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati ára rendkívül alacsony mértékben tér el a becsült értéktől úgy, hogy a becsült érték nem volt előre megismerhető.

12. A Közbeszerzési Hatóság a közérdekű bejelentésben foglaltak vizsgálata során megállapította, hogy felmerülhet a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok megsértése, mivel a fenti eljárás esetében a nyertes ajánlattevő ajánlati ára elhanyagolható mértékben tér el az eljárás becsült értékétől. Az ajánlatkérő által közzétett eredménytájékoztató hirdetmény V.2.4) alpontjában foglaltak szerint az eljárás 1 – Fűtési rendszer felújítása része esetén a szerződés eredetileg becsült összértéke 33.065.869 Ft, míg a szerződés végleges összértéke pedig 33.025.666 Ft. A két összeg között mindössze 40.203 Ft a különbség, másképpen kifejezve: a szerződés végleges összértéke az eredetileg becsült összérték 99,9%-a. Az eredménytájékoztató hirdetmény V.2.4) alpontjában foglaltak szerint az eljárás 2 – Lapostető-szigetelés része esetén a szerződés eredetileg becsült összértéke 24.208.144 Ft, míg a szerződés végleges összértéke pedig 24.198.904 Ft. A két összeg között mindössze 9.240 Ft a különbség, másképpen kifejezve: a szerződés végleges összértéke az eredetileg becsült összérték 99,96%-a. Az eredménytájékoztató hirdetmény II.1.6) alpontja szerint a beszerzés végleges összértéke 57.224.570 Ft.

A fenti eljárás bontási jegyzőkönyve alapján megállapítható, hogy az eljárás során részenként két ajánlat érkezett, melyek közül egy jelentős mértékben meghaladta a becsült értéket, és csak a másik – a későbbi nyertes ajánlat – tér el tőle elhanyagolható mértékben. A bontási jegyzőkönyv szerint az ajánlatkérő azt a tájékoztatást adta, hogy az eljárás során rendelkezésre álló anyagi fedezet összege a Fűtési rendszer felújítása 1 rész esetében nettó 33.072.000 Ft, a Lapostető-szigetelés 2 esetében pedig nettó 22.048.000 Ft.

13. A Közbeszerzési Hatóság fentiek alapján 2024. január 26. napján a Kbt. 187. § (3) bekezdése alapján megkereste az ajánlatkérőt az EKR rendszerhez való hozzáférés érdekében. Az ajánlatkérő 2024. január 29. napján biztosította a fenti eljárás felületéhez való hozzáférést az EKR-ben. Az EKR-ben hozzáférhető, nem nyilvános dokumentumok alapján a kezdeményező az alábbi megállapításokat tette:

„Az EKR-be feltöltött igazgatói döntés szerint a fenti eljárás mindkét része esetében tervezői költségvetés volt a becsült érték meghatározásának módszere, azonban Ajánlatkérő nem töltötte fel e tervezői költségvetéseket az EKR felületére, így nem állapítható meg, hogy azokat ki készítette. Az elérhető dokumentációból megállapítható, hogy a közbeszerzési eljárás becsült összértéke 57.274.013 Ft, a rendelkezésre álló anyagi fedezet pedig 55.120.000 Ft. Az igazgatói döntés szerint továbbá

- az eljárás 1. része esetében a becsült érték nettó 33.065.869 Ft, a rendelkezésre álló anyagi fedezet pedig 33.072.000 Ft volt;

- az eljárás 2. része esetében a becsült érték nettó 24.208.144 Ft, a rendelkezésre álló anyagi fedezet pedig 22.048.000 Ft volt.

A bírálati jegyzőkönyv szerint a bírálóbizottság nem tett javaslatot az Ajánlatkérő felé arra nézve, hogy ellenőrizze, miként lehetséges az, hogy a szerződés megkötésére javasolt ajánlattevő ajánlati ára majdnem teljesen megegyezik a közbeszerzési eljárás egyes részeinek becsült értékével, azoktól az 1. rész esetében mindössze 0,1%-kal (40.203 Ft-tal), míg a 2. rész esetében csak 0,04%-kal (9.240 Ft-tal) marad el.

Az ajánlatok bontását követően az is nyilvánvalóvá vált az Ajánlatkérő számára, hogy a másik ajánlattevő ajánlati árai jelentős eltéréseket mutatnak az eljárás becsült összértékéhez képest, azt jóval meghaladják.”

A hivatalbóli kezdeményezés

14. A kezdeményező 2024. február 23. napján benyújtott hivatalbóli kezdeményezésében az alábbi két kezdeményezési elemet terjesztette elő.

15. Előadta, hogy álláspontja szerint az ajánlatkérő kötelezettsége, hogy a közbeszerzési eljárás egésze alatt megfelelő gondossággal járjon el és elkerülje a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását. A verseny tisztaságának alapelve alapján a közpénzzel gazdálkodó, közbeszerzésre köteles ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során köteles minden olyan cselekményt, szükséges intézkedést elvégezni, amely a közbeszerzési eljárás tisztaságába vetett bizalom megőrzését biztosítja. A Közbeszerzési Döntőbizottság D.399/13/2016. számú határozatában rögzítettek szerint az ajánlatkérőnek tisztáznia kell, hogy van-e olyan körülmény, amely a verseny tisztaságát, esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód követelményét sértő helyzet kialakulását felvetheti.

16. Az ajánlatkérőnek az ajánlatok bontásakor is nagyfokú gondossággal kell eljárnia, és észlelnie kellett volna, hogy a legjobb ár-érték arányú ajánlat ajánlati ára forintra pontosan megegyezik az eljárás becsült összértékével. Köteles lett volna szükséges intézkedésként írásban rákérdezni a vitathatatlanul szembetűnő hasonlóság okára – különösen a többi ajánlat ismeretében, ahol viszont az ajánlatok lényegesen meghaladták a becsült értéket –, és csak ezt követően, a birtokában lévő adatok és információk alapján dönthetett volna arról, hogy az érintett ajánlattevő a közbeszerzési eljárás során megsértette-e a verseny tisztaságát, és ennek alapján dönthetett volna a további lépésekről. Az ajánlatkérőnek az egész eljárása során az alapelvek betartása és betartatása mentén kell eljárnia, ezt azonban a tárgyi eljárásban elmulasztotta. Ahogy azt a Közbeszerzési Döntőbizottság a D.242/10/2015. számú

határozatában is rögzítette, a Tpv. 11. § megsértését elegendő észlelni, illetve alapos okkal feltételezni, és a közbeszerzési eljárás eredményétől függetlenül („a lefolytatott eljárás során”) kötelezi ajánlatkérőt bejelentésre.

17. A rendelkezésre álló információkból megállapítható, hogy az ajánlattevő ajánlati ára pusztán alig maradt el a becsült értéktől, a másik ajánlattevő ajánlata viszont jóval meghaladta azt, alapos okkal feltételezhető volt az ajánlatkérő számára a Tpv. 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti rendelkezések megsértése, amiből kifolyólag e körülményt köteles lett volna jelezni a Gazdasági Versenyhivatalnak. A rendelkezésre álló információk szerint az ajánlatkérő e kötelezettségét elmulasztotta.

18. Hivatkozott még a Kvf.II.37.672/2015/28. számú ítéletre is, amiben a bíróság kifejtette, hogy „a versenyellenes magatartás vagy megállapodás létezésére tehát bizonyos egybeesésekből és jelekből olyan következtetéseket lehet levonni, amelyek együttes vizsgálata egyéb összefüggő magyarázat hiányában a versenyjogi szabályok megsértésének bizonyítékát nyújthatják. (...) Az ajánlatkérő Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti értesítési kötelezettsége az első fordulat esetében egyértelmű bizonyítottság, megállapíthatóság esetén áll fenn. A második fordulat szerinti alapos gyanú fennállásához az szükséges, hogy az ajánlatkérő a rendelkezésre álló dokumentumokra, bizonyítékokra tekintettel, alappal gondolhasson arra, hogy a konkrét esetben megvalósulhatott a jogsértés.”

19. A kezdeményező álláspontja szerint mindezek alapján az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 2. § (1), továbbá a Kbt. 36. § (2) bekezdését, mert nem élt jelzéssel a Gazdasági Versenyhivatal felé. A Kbt. 2. § (1) bekezdése, illetőleg a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti kötelezettség a közbeszerzési eljárás folyamán terhelte az ajánlatkérőt, így az eljárás lezárulásáig, azaz az eredménytájékoztató hirdetmény közzétételéig lett volna lehetősége az intézkedéseket megtenni.

20. A kezdeményező továbbá előadta, hogy a becsült érték meghatározásának alapját képező tervezői költségvetések nem lelhetők fel az eljárás EKR-felületén egyik rész esetében sem. A Kr. 9. § (4) bekezdés világos követelményt fogalmaz meg az ajánlatkérő felé a közbeszerzési eljárás dokumentációjának hozzáférhetővé tétele vonatkozásában, jelen eljárás esetében azonban az ajánlatkérő nem töltötte fel a Kbt. 28. § (2) bekezdése szerinti – a becsült érték meghatározását alátámasztó – dokumentumokat az EKR-be.

A kezdeményező álláspontja szerint mindezek alapján az ajánlatkérő megsértette a Kr. 9. § (4) bekezdését is, mivel nem tett eleget az abban foglalt jogszabályi kötelezettségének.

21. A fentiekre tekintettel a kezdeményező mindkét kezdeményezési elem kapcsán indítványozta a jogsértés megállapítását és jogkövetkezményként bírság alkalmazását az ajánlatkérővel szemben.

Az ajánlatkérő észrevétele

22. Az ajánlatkérő a kezdeményezés első eleme tekintetében kifejtette, hogy álláspontja szerint a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt verseny tisztaságának megsértésére vonatkozó kezdeményezési elem megalapozatlan.

Az tény, hogy az 1. rész tekintetében a nyertes ajánlati ára és a becsült érték összege pusztán nettó 40.203. Ft-tal tér el egymástól, az is tény, hogy a GÉSZ 2000 Kft. ajánlati ára pedig nettó 864.753. Ft-tal meghaladja az eljárást becsült értékét. Ugyanakkor az ajánlatkérő álláspontja szerint nehéz lenne azt állítani, hogy GÉSZ 2000 Kft. ajánlati ára jelentős

mértékben meghaladta mind a becsült értéket, mind pedig a rendelkezésre álló pénzügyi forrás mértékét, hiszen a GÉSZ 2000 Kft. ajánlati ára és a becsült érték, illetve a pénzügyi fedezet között kb. 2,5%-os az eltérés.

Az tény, hogy a 2. rész tekintetében a nyertes ajánlati ára és a becsült érték összege pusztán nettó 9.240. Ft-tal tér el egymástól, az is tény, hogy a GÉSZ 2000 Kft. ajánlati ára pedig nettó 1.515.822. Ft-tal meghaladja az eljárást becsült értékét. Ugyanakkor az ajánlatkérő álláspontja szerint nehéz lenne azt állítani, hogy GÉSZ 2000 Kft. ajánlati ára jelentős mértékben meghaladta a becsült értéket, hiszen a GÉSZ 2000 Kft. ajánlati ára és a becsült érték között kb. 5%-os az eltérés.

23. Az ajánlattevők egy-egy közbeszerzési eljárásban saját gazdasági érdekeinek, számításainak megfelelően adnak ajánlatot, melynek során sem az eljárás becsült értéke, sem pedig az ajánlatkérő rendelkezésére álló pénzügyi fedezet mértéke nem befolyásolja őket, különösen, hogy – mint jelen jogorvoslati eljárás tárgyává tett közbeszerzési eljárás során – ezek az ajánlattétel során nem is voltak ismertek az ajánlattételre felkért gazdasági szereplők előtt.

Mindebből következik, hogy az ajánlati árok eltérése, szórása általános a közbeszerzési eljárások során, az a tény, hogy az egyik a rendelkezésre álló forrás alatt van, a másik pedig meghaladja azt, egyáltalán nem ritka a közbeszerzési eljárások során, e tényből nem lehet következtetést levonni a verseny tisztaságának sérelmére.

24. A két ajánlattevő által benyújtott árazott költségvetések, és azon belül a becsült értékhez közeli árat tartalmazó nyertes ajánlattevő árazott költségvetése sem mutatott egyezőséget az tervezői költségvetéssel. Ez a tény sem adott alapot ahhoz, hogy felmerüljön a verseny tisztaságának a sérelme. A Közbeszerzési Értesítő Plusz 2023. február és márciusi számában jelent egy cikk („A közbeszerzési ajánlatok költségvetéseinek és ártáblázatainak bírálatához kapcsolódó jogi problémák”), melyben a szerző utalt arra „ha önmagában szinte megegyezik a becsült érték és az egyösszegű ajánlati ár, de a tételek árazása már különböző, akkor nem róható fel az ajánlat-kérőnek a jogsértés”, azaz ha becsült értékhez közel is esik valamely ajánlati ár és a tervezői költségvetés és a nyertes ajánlatában szereplő költségvetés nem egyezik meg, illetve nem nagyfokú a hasonlóság, az nem jelent jogsértést, ezáltal nem sérül a verseny tisztasága törvényi alapelv. Ahogy megállapítottuk, a tervezői költségvetés és a nyertes ajánlattevő, illetve a másik ajánlattevő árazott költségvetése között nincs azonosság az árok tekintetében, mely tény még nagyfokú hasonlóságnak sem tekinthető. Mindez tehát a nyertes ajánlattevő és tervezői költségvetés viszonyában a jogsértést, a verseny tisztasága törvényi alapelv sérelmét kizárja.

25. A fentiekén túl az is kiemelendő, hogy a tervezői költségbecslés (tervezői költségvetés) meglehetősen reális volt, a piaci viszonyokat megfelelően tükrözte, hiszen a két ajánlat a becsült értékhez közeli árat tartalmazott. Ennek egyrészt a tekintetében van jelentősége, hogy sok kritika éri a tervezőket amiatt, hogy a költségvetéseik nem reális, nem tükrözik a piaci viszonyokat, másrészt reális becsült érték esetében, megfelelő műszaki dokumentumok mellett az ajánlati árok közelsége nem ritka, és az a tény, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati ára kis mértékben eltér a becsült értéktől, nem veti fel azt, hogy sérült volna a verseny tisztasága, az ajánlattevő megsértette volna azt.

26. Minthogy a fentiek alapján még gyanúja sem merült fel a verseny tisztasága megsértésének, az ajánlatkérőnek nem kellett intézkedéseket tenni annak feltárása vonatkozásában, azaz az ajánlatkérő az eljárás során végig biztosította a verseny tisztaságát,

az ajánlattevők pedig tiszteletben tartották azt, jelen eljárás során tanúsított magatartásuk nem sértette az említett Kbt. 2. § (1) bekezdés szerinti alapelvet.

27. Az ajánlatkérő a Kbt. 36. § (2) bekezdés sérelme kapcsán előadta, hogy a tényből, mert a nyertes ajánlattevő ajánlati ára pusztán alig maradt el a becsült értéktől, a másik ajánlattevő ajánlata viszont jóval meghaladta azt, nem lehet következtetni a verseny tisztasága sérelmére. A fenti tények között nincs ok-okozati összefüggés, ráadásul a Tpv. 11. § szerint „Tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének (a továbbiakban együtt: vállalkozások társulása) a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre.”

A Tpv. 11. § csak vállalkozások esetében vizsgálható, azaz jelen esetben az ajánlattevők versenyt korlátozó magatartása tartozik a hatálya alá, az a tény pedig, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati ára kis mértékben tér csak az ajánlatkérő által az EKR-ben a tervezői költségbecslés alapján rögzített becsült értéktől, az ajánlatkérő álláspontja szerint nem tartozik sem a 11. §-ának vagy az EUMSZ 101. cikkének a hatálya alá.

28. A Tpv. 11. §-ának vagy az EUMSZ 101. cikkének megsértése vizsgálatkor fontos hangsúlyozni, hogy az ajánlati árak szóródása semmilyen rendkívüli eltérést nem mutatott más eljárásokhoz képest és az, hogy kizárólag egyetlen ajánlat van a becsült érték, illetve a rendelkezésre álló forrás alatt, szintén nem szokatlan a közbeszerzési eljárásokban. Különös tekintettel arra, hogy az ajánlattétel időpontjában már javában tartott az építőiparban az árak folyamatos növekedése, az ajánlatkérők pedig örültek, ha legalább egy ajánlati ár a rendelkezésre álló pénzügyi forráson belül volt.

Az ajánlati árak szórása, eltérése tehát nem utalt semmilyen jogsértésre, nem utalt az ajánlattevők összejárására, a gazdasági verseny korlátozására, különös tekintettel arra, hogy a költségvetéseik is eltérést mutattak. Ennélfogva semmilyen jel nem utalt a Tpv. 11. §-ának vagy az EUMSZ 101. cikkének a megsértésére, tehát további vizsgálatra nem volt szükség, sem az említett rendelkezések, sem pedig a verseny tisztaságának törvényi alapelv nem került megsértésre. (Az ilyen fokú eltérés az ajánlati árak vonatkozásában megszokott a közbeszerzési eljárásokban, s elég furcsa lenne, ha az ajánlatkérő minden eltérés mögött összejártsást szimatolna, s minden olyan eljárásban, ahol kisebb vagy nagyobb mértékben eltérnek az ajánlati árak, bejelentéssel élne a Gazdasági Versenyhivatal felé.)

Míthogy még gyanúja sem merült fel sem merült fel a verseny tisztasága sérelmének, illetve Tpv. 11. §-ának vagy az EUMSZ 101. cikkének a megsértésének, így az ajánlatkérő a Kbt. 36. § (2) bekezdésében foglaltakat sem sérthette meg. Az ajánlatkérőnek tehát nem volt mit bejelenteni a Gazdasági Versenyhivatalnak.

29. A második kezdeményezési elemre – Kr. 9. § (4) bekezdésének megsértése – előadta, hogy nem vitatja, hogy a közbeszerzési eljárás előkészítése során nem töltötte fel e tervezői költségvetéseket az EKR felületére, amely tény sérti Kr. 9. § (4) bekezdésében foglaltakat.

Az egyéb érdekelt nyilatkozata

30. Az egyéb érdekelt a jogorvoslati eljárásban való részvételi szándékát nyilatkozatával jelezte, egyebekben az eljárásban észrevételt nem tett.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

31. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. Harmadik Része, 115. § szerinti nyílt eljárását 2021. október 20. napján indította meg, ezért a Kbt. és a vonatkozó jogszabályok ezen időpontban hatályos anyagi jogi szabályai alapján vizsgálta a hivatalbóli kezdeményezést. A hivatalbóli kezdeményező 2024. február 23. napján nyújtotta be a Döntőbizottsághoz a jogorvoslati kezdeményezését, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos eljárásjogi rendelkezések alapján járt el.

32. A kezdeményezés első eleme alapján a Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az ajánlatkérőnek kellett-e alkalmaznia a Kbt. 36. § (2) bekezdését, figyelemmel a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt alapelvi rendelkezésre is.

33. A Döntőbizottság döntését az alábbi jogszabályokra alapozta:

A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.”

A Kbt. 36. § (2) bekezdése szerint:

„(2) Amennyiben az ajánlatkérő az adott közbeszerzési eljárás során a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti rendelkezések nyilvánvaló megsértését észleli vagy azt alapos okkal feltételezi, köteles azt – a Tptv. bejelentésre vagy panaszra vonatkozó szabályai szerint – jelezni a Gazdasági Versenyhivatalnak.”

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tptv.) 11. §-a szerint

„(1) Tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének (a továbbiakban együtt: vállalkozások társulása) a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre.

(2) Ez a tilalom vonatkozik különösen:

- a) a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására;
- b) az előállítás, a forgalmazás, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozására vagy ellenőrzés alatt tartására;
- c) a beszerzési források felosztására, illetve a közülük való választás lehetőségének korlátozására, valamint az üzletfelek meghatározott körének valamely áru beszerzéséből történő kizárására;
- d) a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására;
- e)
- f) a piacra lépés akadályozására;
- g) arra az esetre, ha azonos értékű vagy jellegű ügyletek tekintetében az üzletfeleket megkülönböztetik, ideértve olyan árak, fizetési határidők, megkülönböztető eladási vagy vételi feltételek vagy módszerek alkalmazását, amelyek egyes üzletfeleknek hátrányt okoznak a versenyben;

h) a szerződéskötés olyan kötelezettségek vállalásától történő függővé tételére, amelyek természetüknél fogva, illetve a szokásos szerződési gyakorlatra figyelemmel nem tartoznak a szerződés tárgyához.

(3) Azokat a jogkövetkezményeket, amelyeket e törvény az (1) bekezdésben meghatározott tilalom megszegéséhez fűz, együttesen kell alkalmazni a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) a jogszabályba ütköző szerződésre előírt jogkövetkezményekkel.”

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS (2010/C 83/01 - EUMSZ) 101. cikk (az EK Sz. korábbi 81. cikke) szerint:

„(1) A belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, így különösen:

a) a beszerzési vagy eladási árak, illetve bármely egyéb üzleti feltétel közvetlen vagy közvetett rögzítése;

b) a termelés, az értékesítés, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozása vagy ellenőrzése;

c) a piacok vagy a beszerzési források felosztása;

d) egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételek alkalmazása az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek;

e) a szerződések megkötésének függővé tétele olyan kiegészítő kötelezettségeknek a másik fél részéről történő vállalásától, amelyek sem természetüknél fogva, sem a kereskedelmi szokások szerint nem tartoznak a szerződés tárgyához.

(2) Az e cikk alapján tiltott megállapodás vagy döntés semmis.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásától azonban el lehet tekinteni az olyan esetekben, amikor

- vállalkozások közötti megállapodás vagy megállapodások csoportja;

- vállalkozások társulásai által hozott döntés vagy döntések csoportja;

- összehangolt magatartás vagy összehangolt magatartások csoportja

hozzájárul az áruk termelésének vagy forgalmazásának javításához, illetve a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához, ugyanakkor lehetővé teszi a fogyasztók méltányos részesedését a belőle eredő előnyből anélkül, hogy:

a) az érintett vállalkozásokra olyan korlátozásokat róna, amelyek e célok eléréséhez nem nélkülözhetetlenek;

b) lehetővé tenné ezeknek a vállalkozásoknak, hogy a kérdéses áruk jelentős része tekintetében megszüntessék a versenyt.”

34. A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát. A Kbt. szigorú követelményeket támaszt az ajánlatkérőkkel szemben a verseny tisztaságának biztosítására vonatkozó alapvető kötelezettségükhöz kapcsolódóan, egyben eszközöket is ad az ajánlatkérők kezébe annak érdekében, hogy hatékonyan fel tudjanak lépni a verseny tisztaságát megsértő ajánlattevőkkel, részvételre jelentkezőkkel szemben. Az alapvető követelménynek a részvételi feltételek olyan kialakítása felel meg, amely ösztönzi a versenyző ajánlattevők részvételét a közbeszerzési eljárásban. Az ajánlatkérő köteles jelezni a Gazdasági Versenyhivatal felé, ha az eljárás során versenykorlátozó megállapodást észlel vagy gyanít. Az ajánlatkérőknek a közbeszerzési eljárás során észlelt vagy alapos okkal feltételezett jogsértő magatartás értékelésével

összefüggésben a Kbt. szabályaihoz igazodóan kell a vizsgálatot elvégezniük és a szükséges intézkedéseket megtenniük, döntéseket meghozniuk. Relevanciája lehet továbbá annak is, hogy az ajánlatok és mellékletei benyújtásával már előálltak-e azok a bizonyítékok, amelyekből a Kbt. 36. § (2) bekezdés első vagy második fordulata, közvetve a Tpv. 11. §-a szerinti törvényi tényállás megvalósulásának lehetőségére lehet következtetni, vagy annak hiányában az ajánlatkérő jogszerűen továbbfolytatott eljárása és az általa alkalmazott eszközök eredményeként álltak elő olyan bizonyítékok, amelyek a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti versenyjogsértést vagy annak alapos feltételezését teszik lehetővé, hiszen nemcsak a versenyjogsértők, hanem az ajánlatkérő ezzel összefüggő közbeszerzési jogi eljárási cselekményei is számon kérhetőek.

Az ajánlatkérő Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti értesítési kötelezettsége az első fordulat esetében egyértelmű bizonyítottság, megállapíthatóság esetén áll fenn. A második fordulat szerinti alapos gyanú fennállásához azonban az elégséges, hogy az ajánlatkérő a rendelkezésre álló információkra tekintettel, alappal gondolhasson arra, hogy az adott konkrét esetben megvalósulhatott jogsértés.

35. A Döntőbizottság megvizsgálta a közbeszerzési eljárásban, a kezdeményező előzetes eljárásában, és a jogorvoslati eljárásban rendelkezésre álló dokumentumokat és információkat, amelyek alapján az alábbi megállapításokat tette.

36. Az ajánlatkérő a közbeszerzés előkészítése körében meghatározta a közbeszerzési eljárás becsült értékét. Indikatív ajánlatokat a becsült érték kialakításához előzetesen nem kért be, a becsült értékek meghatározásához K. K. A., illetve V.L. (Vasscogenplan Kft.) által készített tervezői (árazott) költségbecslést vette alapul. A tervezői költségbecslés a becsült érték összegét (nettó) 33.065.869.-Ft és 24.208.144.-Ft (összesen: 57.274.013.-Ft-ban) határozta meg. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás becsült értékét az EKR-ben ezzel egyező összegben jelölte meg.

A közbeszerzési eljárásban mindkét részre ugyanazon két ajánlattevő (GÉSZ-2000 Kft. és az egyéb érdekelt) tett ajánlatot. Az egyéb érdekelt ajánlata az 1. részre 33.025.666.-Ft. volt, amely a becsült érték összegéhez képest mindössze 40.203.-Ft-tal tér el. A 2. részre az egyéb érdekelt 24.198.904.-Ft összegű ajánlatot tett, amely a becsült értékhez képest között mindössze 9.240 Ft-tal tér el.

Az egyéb érdekelttel az ajánlati áron megkötött szerződések végleges összértéke az 1. rész esetében az eredetileg becsült összérték 99,9%-a, a 2. rész esetében 99,96%-a.

Mindehhez képest a második ajánlattevő ajánlata az 1. rész esetében megközelítette, a 2. rész esetében pedig jelentős mértékben eltért a nyertes ajánlatától, illetve a becsült értéktől, de ilyen fokú, a becsült értékkel szinte megegyező összeget nem ajánlott meg.

Az ajánlatkérő a becsült értékkel majdnem egyező ajánlati árak kapcsán megállapításokat nem tett, bírálati során nem vizsgálta annak kérdését, hogy az egyezés miatt alkalmaznia kell-e esetlegesen a Kbt. 36. § (2) bekezdését, figyelemmel a Kbt. 2. § (1) bekezdésben foglalt alapvető elvárás védelme érdekében is. A bírálati jegyzőkönyv szerint nyertes ajánlatként az egyéb érdekelt ajánlatát javasolta elfogadni is kihirdetni.

37. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 36. § (2) bekezdésének alkalmazása alapvetően két esetkörülményre szorítkozik: egyrészt amikor az ajánlatkérőnek egyértelmű bizonyítéka van a versenyt megakadályozó, korlátozó vagy azt torzító, avagy az ilyen hatást kifejtő, illetve kifejtési képes ajánlattevői magatartásra, másrészt amikor ugyan ilyen konkrét bizonyítéka nincs, de alapos okkal felmerül ennek gyanúja. A törvény tehát már abban az esetben is megkívánja az illetékes hatóság megkeresését, értesítését, amikor az ajánlatkérő csak feltételezheti a versenyjogi szabályok esetleges sérelmét, még ha azt konkrétan alátámasztó

bizonyítékokkal nem is rendelkezik. A törvény ugyanis nem várja el az ajánlatkérőtől a versenyjogi helyzet kivizsgálását, ellenben azt igen, hogy ennek érdekében a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervet (Gazdasági Versenyhivatal) megkeresse. Ez pedig adott esetben azt is jelentheti, hogy – bár alapos okkal volt feltételezhető az ajánlatkérő részéről a versenyjogi szabályok sérelme az adott közbeszerzési eljárásban – mégsem kerül sor végül ilyen megállapításra a versenyhatóság részéről. Mindezt azonban az ajánlatkérő nem mérlegelheti, törvényi kötelessége arra szorítkozik, hogy a versenyjogi vizsgálat lehetőségét megteremtse, azaz ne mulassza el a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti megkeresést, ha annak megtétele indokolt.

38. Jelen ügyben a Döntőbizottság arra a megállapításra jutott, hogy a becsült érték összegével közel szinte megegyező összegű nyertes – ugyanazon ajánlattevőtől származó – ajánlatok ténye önmagában olyan körülményként lett volna értékelendő, amely felveti a versenyt megakadályozó, korlátozó vagy azt torzító magatartás lehetőségét, különös tekintettel a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt alapelvi elvárás tükrében, és amely okból fel kellett volna merülnön az ajánlatkérőben annak gyanúja, hogy az ilyen szintű egyezés nem lehet csupán véletlenszerű.

A Döntőbizottság a fentiekben túl rámutat, hogy a versenyjogi helyzet értékelése nem az ajánlattevő feladata, hatásköre, hanem figyelembe véve a fent hivatkozott körülményeket, ennek vizsgálatára végső soron akkor kerülhetett volna sor, és pedig az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező (versenyhivatali) hatóság eljárásában, ha az ajánlatkérő eleget tett volna a Kbt. 36. § (2) bekezdésének.

39. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel a kezdeményezés első eleme körében megállapította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 2. § (1) bekezdésére figyelemmel, megsértette a Kbt. 36. § (2) bekezdését.

40. A kezdeményezés második eleme alapján a Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az ajánlatkérő megsértette-e a Kr. 9. § (2) bekezdését.

41. A Döntőbizottság döntését az alábbi jogszabályokra alapozta:

Az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól szóló 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 9. § (4) bekezdése szerint:

„(4) Az ajánlatkérő – az ellenőrzésre jogosult hozzáférése és az eljárás iratainak az EKR-ben való elektronikus megőrzése érdekében – köteles az eljárás előkészítése körében a Kbt. 28. § (2) és (4) bekezdése alkalmazása során keletkezett iratokat, valamint a részvételi jelentkezések és ajánlatok bírálata és értékelése során keletkezett dokumentumokat vagy azok egyszerű elektronikus másolatát az EKR-be (különösen bírálóbizottsági jegyzőkönyvek, bírálati lapok, értékelés dokumentumai) is feltölteni az adott eljárás dokumentumai közé.”

42. A Döntőbizottság az EKR rendszer adatai alapján megállapította, hogy a becsült érték meghatározásának alapját képező tervezői költségvetések nem találhatóak meg az eljárás EKR-ben egyik rész esetében sem. A Kr. 9. § (4) bekezdés előírja az ajánlatkérő számára a közbeszerzési eljárás dokumentációjának hozzáférhetővé tételét, amelynek jelen közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő nem tett eleget, nem töltötte fel a Kbt. 28. § (2) bekezdése szerinti – a becsült érték meghatározását alátámasztó – dokumentumokat az EKR rendszerbe.

Az ajánlatkérő a fentieket maga sem vitatta, a jogorvoslati kezdeményezésre tett észrevételében a jogsértést elismerte.

43. A Döntőbizottság a fentiekre tekintettel a kezdeményezés második eleme körében megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kr. 9. § (4) bekezdését.

44. A Döntőbizottság mindezekre figyelemmel a jogorvoslati kezdeményezés első és második eleme körében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint megállapította a jogsértések megtörténtét, és a Kbt. 165. § (3) bekezdése d) pontja és a (4) bekezdése alapján bírságot szabott ki.

45. A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat
figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

46. A Döntőbizottság a bírság kiszabását indokoltnak tartotta, mivel a közbeszerzési eljárásban biztosítani kell az ajánlatok minél szélesebb körű versenyét, amely elsősorban az ajánlatkérő felelősségi köre. Ezt a kötelezettségét sértette meg az ajánlatkérő eljárásával, amely – az előírás törvényi céljára figyelemmel – súlyos jogsértésnek tekinthető.

A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során ugyanakkor figyelembe vette a közbeszerzés tárgyát és relatív alacsony értékét.

A Döntőbizottság enyhítőleg figyelembe vette a jogsértés megtörténte óta eltelt hosszabb (mintegy 2 évnyi) időt is.

Figyelembe vette a Döntőbizottság, hogy a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre – közvetlen – hatása nem volt, de azt is, hogy a jogsértés már nem reparálható.

A Döntőbizottság a jogsértés kapcsán szándékosságra, valamint ismételt jogsértésre utaló körülményeket kifejezetten nem tárt fel.

A közbeszerzés forrása saját forrás, ezért nem volt figyelembe vehető, hogy a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

A Döntőbizottság az eset összes körülményét számításba véve, a fenti szempontok kifejezett mérlegelését követően a rendelkező részben meghatározott mértékű bírságot szabta ki az ajánlatkérővel szemben.

47. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

48. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

49. Jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. április 24.

Dr. Hodnik Ákos sk
a tanács elnöke

Bankóné Nagy Helga sk
közbeszerzési biztos

Dr. Peleskey Viktória sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Egyéb érdekelt képviselője (kizárólag elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)
5. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (kizárólag elektronikus úton)